

Kommunstyrelsens ordförande
Kommunstyrelsen

Datum:
2023-07-31

Diarienummer:
KSN-2023-02143

Skrivelse avseende anmälningsplikt för kommunalt anställda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** överlämna skrivelse till regeringen enligt ärendets **bilaga**.

Ärendet

Regeringen och samarbetspartiet Sverigedemokraterna har i Tidö-avtalet presenterat ett förslag som innefattar en anmälningsplikt för vissa offentligt anställda yrkesgrupper att anmäla papperslösa personer.

Uppsala kommun vill med förslaget till skrivelse uppmana regeringen att inte gå vidare med förslagen om en anmälningsplikt som skulle omfatta anställda i kommunal välfärd. Detta då en sådan anmälningsplikt skulle riskera att försvåra yrkesgruppernas kärnuppdrag och urholka tilliten till skola, omsorg och annan verksamhet i den kommunala välfärden.

Föredragning

I Tidöavtalet mellan regeringspartierna Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och samarbetspartiet Sverigedemokraterna finns ett förslag om en lag som kan leda till att vissa yrkesgrupper blir skyldiga att anmäla papperslösa personer, inklusive barn. I praktiken kan det handla om att lärare, bibliotekarier och socialsekreterare tvingas anmäla människor i behov av stöd och hjälp.

I förslaget till skrivelse i ärendets **bilaga** framför Uppsala kommun en uppmaning till regeringen om att inte gå vidare med förslag om en anmälningsplikt som skulle omfatta anställda i den kommunala välfärden. Detta sker mot bakgrund av att flera av de kommunanställda yrkesgrupper som skulle kunna komma att omfattas av en plikt att anmäla papperslösa arbetar i professioner baserade på tillit och där

anmälningsplikten skulle kunna försvåra deras kärnuppdrag. Vidare skulle anmälningsplikten riskera att medföra negativa konsekvenser på kommunanställdas arbetsmiljö både sett till yrkesetiska perspektiv och att förslagen innebär en ökad administrativ börda vid sidan av ett redan omfattande kärnuppdrag.

Ekonomiska konsekvenser

Att överlämna skrivelsen medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut daterad den 31 juli 2023.
- Bilaga, förslag till skrivelse.

Skrivelse avseende att anmälningsplikt inte bör införas i den kommunala välfärden

Uppsala kommun vill med denna skrivelse poängtera att de förslag som Tidö-avtalet anger avseende anmälningsplikt för personal inom kommunal sektor riskerar att försvåra arbetet för anställda inom den kommunala välfärden.

I Tidöavtalet mellan regeringspartierna Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och samarbetspartiet Sverigedemokraterna finns ett förslag om en lag som kan leda till att vissa yrkesgrupper blir skyldiga att anmäla papperslösa personer, inklusive barn. I praktiken kan det handla om att lärare behöver ange elever, bibliotekarier får agera informanter och socialsekreterare tvingas anmäla människor i behov av stöd och hjälp. Professioner vars arbete bygger på tillitsskapande och förtroendefulla relationer kan bli skyldiga att utföra handlingar som direkt strider mot deras yrkesetiska regler och riskerar att försvåra deras kärnuppdrag.

Flera berörda yrkesgrupper inom den kommunala sektorn verkar i förtroendebranschen, en verksamhet som bygger på tillit. För personal vars arbete är avhängig tillit för att kunna verka kan det vara förenat med risker att bygga parallella spår som av stödsökande kan upplevas som angiveriverksamhet. Kommunen står också bakom den kritik som framförts från berörda fackförbund som pekar på att det inom ramen för yrkesrollen inte ingår att ägna sig åt angiveriverksamhet samt att känslig information ska spridas varsamt och i enlighet med den sekretess som råder inom skola, omsorg och socialtjänst.

Om förslaget förverkligas skulle det också ha en negativ inverkan på arbetsmiljön för kommunens anställda. Enligt förslaget ska personal inom den kommun eller myndighet som kommer i kontakt med personer som uppehåller sig i landet utan tillstånd anmäla dessa till Polisen. Något som tveklöst kommer att utsätta personal inom kommunal, regional och statlig förvaltning för moraliska svårigheter och etisk stress.

Sveriges kommuner befinner sig i ett ansträngt ekonomiskt läge och kommunen ser att dessa förslag innebär ökar den administrativa bördan för redan hårt belastade yrkesgrupper. Att ålägga medarbetare inom den kommunala välfärden ytterligare krav

medför risk att den kommunala välfärden försämras när personalen ska lägga mer tid på administrativa uppgifter i stället för att ägna sig åt kärnverksamheten.

Personal inom kommunal sektor ska inte tvingas ha anmälningsplikt för personer som kan misstänkas vistas i Sverige utan tillstånd. Bristen på tillit och förtroende kommer äventyra människors rättigheter och hälsa. Människor måste våga söka vård, låta sina barn gå i skolan och ta stöd av socialtjänsten.

Utifrån ovanstående uppmanar Uppsala kommun därför regeringen att inte gå vidare med förslagen om en anmälningsplikt som omfattar anställda i den kommunala välfärden.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

John Hammar
Sekreterare